

*Lean Construction – NO
temamøte 26. august 2009*

Kan akkordlønnssystemet bidra til bedre planlegging og drift ?

Om akkordlønnssystemet og bakgrunnen for debattheftet Å løfte i flokk til rett tid

- litt om Fellesforbundet
- akkordlønnssystemet, litt historie og om dagens utfordringer
- akkordlønnssystemet og Lean Construction

forbundssekretær Halvor Langseth, Fellesforbundet

Litt om Fellesforbundet

Største forbundet i LO i privat sektor

Mange bransjer innen industri, bygg, grafisk, skog-, land- og havbruk og hotell og reiseliv – ca 110 000 yrkesaktive medlemmer

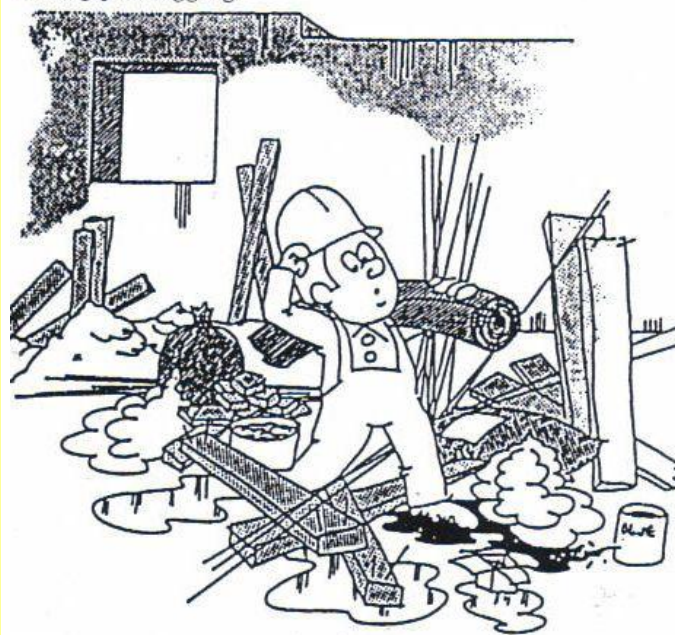
Bygg	Fellesoverenskomsten for byggfag	ca 22 000 medlemmer
	Overenskomsten for byggeindustrien	ca 7500 - ” -
	Glassoverenskomsten	
	Asfaltoverenskomsten	
	Steinoverenskomsten	

Bedre lønns- og arbeidsvilkår ved egenproduksjon og høy produktivitet

Fra landsmøtet oktober 2007:

Byggebransjen kan bare utvikle konkurranskraftige og attraktive bedrifter om de velger en strategi tuftet på høy kompetanse i alle ledd, en organisasjon med evne til læring, samt investering i teknologi og innovasjon.

Dårlig planlegging

Akkordlønnssystemet - historien

- Akkordavtaler i byene mellom fagforening og laug
- 1948 – lønnsnemnd gjør Oslo-tariffene landsomfattende som hovedlønnssystem
  - sentral lønnsstyring for å hindre lønnspress
  - ”først yte – så nyte”*
- Rettsforliket av 1960
  - rett til erstatning ved tariffstridig fastlønn
- Tungedommen 1995
  - bekrefter tvangen til akkord / målegebyr
- 1996 – Minstelønn og forhandlingsrett for tillitsvalgte
  - legaliserer fastlønn og lokale akkordtariffer

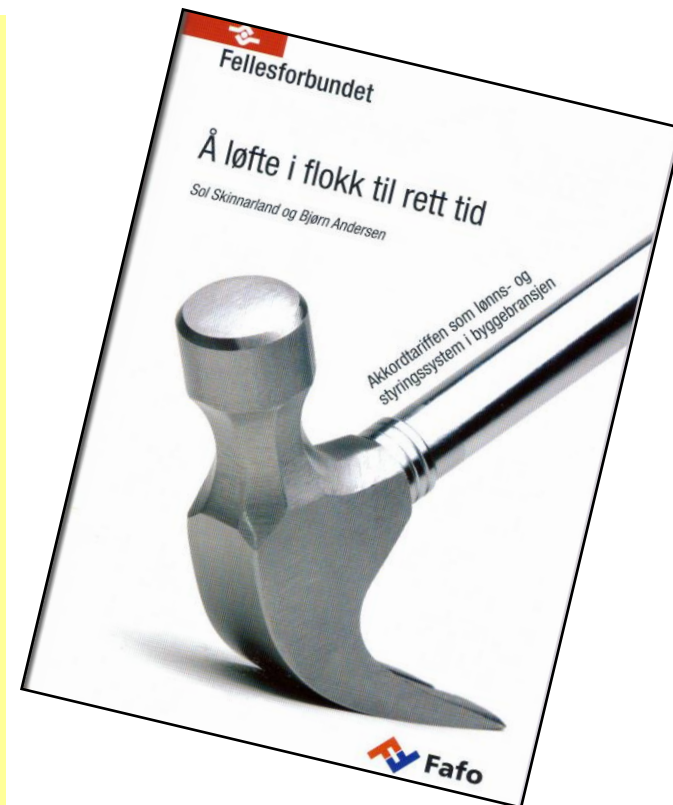
Akkordlønnssystemet - prinsippene

- ✓ akkordlag og bas (arbeidsleder og tillitsvalgt)
- ✓ akkordtariff / prisliste (timeverk – kroner)
- ✓ forutsetninger (planer, utstyr m.m.)
- ✓ tilleggsavtaler (utarifferte arbeider)
- ✓ timelister akkord – dagtid
- ✓ oppmåling / oppgjør (målekantor, frister)
- ✓ tvistebehandling

Engasjementet mot Lean Construction er en del av satsinga på produktivitet

- forutsetter at bedriftene satser på egne ansatte fagarbeidere (høy kompetanse, organisatorisk læring)
- basen som premissleverandør for produksjonen (involverende planlegging - Last Planner System©)
- de 7 forutsetningene for rasjonell produksjon
- måle produksjon / verdiskapning

Akkordlønnssystemet - utfordringer

Oppdaterte akkordtariffer – reelle landsnormer

- ✓ stor variasjon i produkter og arbeidsmetoder
- ✓ liten fokus egenproduksjon – UE setter prisen

Tariffene og måleregimet tilpasset datateknologien (BIM)

- ✓ brukes ved kalkulasjon og planlegging
- ✓ forhåndsoppmåling som brukes underveis i planlegginga

Involvering av tillitsvalgte / baser i utviklingsarbeidet

- ✓ organisasjonsutvikling og læring for alle
- ✓ tverrfaglig samhandling

Fellesforbundet

...takk for oppmerksomheten!

www.fellesforbundet.no